

۴۶۱۹۳/ ۵۲۷۸۶

۱۳۹۰/۳/ ۹

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

دفتر دبیرخانه شورای نگهبان
شماره ثبت: ۹۰/۱۱/۲۵۱۹
تاریخ ثبت: ۹۰/۲/۱۶
مختصات ورود: صح غیر

جناب آقای دکتر لاریجانی

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه "مبارزه با قاچاق کالا و ارز" که بنا به پیشنهاد ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز در جلسه مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۲۵ هیئت وزیران با قید یک فوریت به تصویب رسیده است، برای طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می شود.

محمود احمدی نژاد

رئیس جمهور

رونوشت: دفتر رئیس جمهور، دفتر معاون اول رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، شورای نگهبان، کلیه وزارتخانه ها، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت.

بسمه تعالی

مقدمه توجیهی:

با توجه به اثرات مخرب پدیده قاچاق بر استقلال اقتصادی کشور، صنعت و تولید ملی، سلامت و امنیت جامعه و به منظور حمایت از فضای مناسب برای سرمایه‌گذاری، اشتغال، تولید ملی و فعالیت‌های سالم اقتصادی و دستیابی به گردش شفاف کالا و ارز، صیانت از حقوق قانونی دولت و اعمال نظارت بر ورود کالاهای مرتبط با بهداشت جامعه، اخلاق عمومی، باورهای دینی و بر اساس فرامین مقام معظم رهبری خطاب به روسای قوای مجریه و قضاییه، لازم است مبارزه ای همه جانبه و فراگیر با جرم قاچاق کالا و ارز صورت گیرد به گونه‌ای که با ریشه کن کردن آن، خطر جدید و بزرگ این جریان بر اقتصاد کشور خنثی شود. اصول حاکم بر این مبارزه عبارتند از: توجه همه جانبه به ابعاد و پیامدهای قاچاق در تعیین راهبردهای ملی و تصمیم‌گیریه‌ها، اولویت بخشی به پیشگیری جامع از قاچاق کالا و ارز و از بین بردن زمینه‌ها و فرصتهای آن قبل از مبادی کشور تا سطح عرضه با استفاده از فناوریهای نوین، تمرکز مبارزه بر قاچاق کلان و سازمان یافته و مجرمین حرفه‌ای، رعایت تناسب میان جرم و مجازات و تسریع و قاطعیت در رسیدگی با هدف بازدارندگی و از بین بردن صرفه و صلاح از قاچاق و استفاده حداکثری از ظرفیتهای قانونی و توان دستگاہهای مرتبط به منظور جلوگیری موثر از قاچاق؛ لذا لایحه زیر برای طی تشریفات قانونی تقدیم می‌شود:

لایحه "مبارزه با قاچاق کالا و ارز"

فصل اول - تعاریف و کلیات

ماده ۱- در این قانون اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

الف - قاچاق کالا: وارد کردن کالا به کشور یا خارج کردن آن بدون رعایت تشریفات قانونی اعم از آن که در هر نقطه از کشور از مبادی ورودی تا مراکز توزیع داخلی کشف شود.
ب - قاچاق ارز: وارد کردن، خارج کردن، فروش یا حواله ارز بدون رعایت ضوابط تعیینی توسط دولت یا مجوزهای لازم از بانک مرکزی اعم از این که در فضای حقیقی یا مجازی (سایبر) باشد.

پ - کالا: هر شیئی که عرفاً دارای ارزش اقتصادی باشد.

ت - ارز: پول رایج کشورهای خارجی است که توسط نظام بانکی جمهوری اسلامی ایران مورد تایید و داد و ستد قرار می‌گیرد، اعم از اسکناس، مسکوکات، حوالجات ارزی و سایر اسناد مکتوب یا الکترونیکی که در مبادلات مالی کاربرد دارد.

تاریخ: ۱۳۸۷/۷/۱۷
شماره: ۸۱۷/۱
موضوع: مبارزه با قاچاق کالا و ارز

ث - تشریفات قانونی: اقداماتی است که تمامی اشخاص موظفند طبق قوانین و مقررات به منظور وارد کردن کالا یا ارز به کشور یا خارج کردن آن انجام دهند؛ از قبیل تشریفات گمرکی و بانکی، اخذ و ارایه مجوزهای لازم از مراجع ذی ربط قانونی.

ج - کالای ممنوع: کالایی است که وارد یا صادر کردن آن بنا به مصالح ملی یا شرع مقدس اسلام، به موجب قانون منع شده باشد.

چ - کالای مجاز مشروط: کالایی است که وارد یا صادر کردن آن نیاز به کسب موافقت قبلی یک یا چند سازمان دولتی دارد.

ح - کالای مجاز: کالایی است که وارد یا صادر کردن آن با رعایت ضوابط نیاز به کسب مجوز ندارد.

خ - بهای کالا: بهای خرید کالا در مبدأ به اضافه هزینه بیمه و حمل و نقل و باربندی (cif) بر اساس قیمت ارز رسمی اعلامی توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در زمان کشف به علاوه حقوق ورودی همان تاریخ که توسط گمرک محاسبه می شود (برای کالای ورودی قاچاق و قیمت عمده فروشی بازار داخلی بدون احتساب یارانه پرداختی در زمان کشف (برای کالای قاچاق خروجی).

د - بهای ارز: نرخ رسمی ارز اعلامی توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در زمان کشف.

ذ - اسناد خلاف واقع: اسنادی است که در آن خصوصیات کالایی ذکر شده باشد که با جنس و سایر خصوصیات کالای اظهار شده تطبیق ننماید و یا جعلی باشد.

ر - اسناد مثبت گمرکی: اسناد مثبت گمرکی که در موارد سوء ظن قاچاق ممکن است به آن استناد نمود عبارت است از اصل اسناد زیر: پروانه ورود گمرکی، پته گمرکی، قبض سپرده که به موجب آن کالا مرخص شده، قبض خرید کالای متروکه، ضبطی و بلاصاحب، پروانه ترانزیت، پروانه مرجوعی، پروانه ورود موقت، پروانه ورود موقت برای پردازش، پته عبور، پروانه کابوتاژ، پروانه صادراتی، پروانه صدور موقت و کارت مسافری صادره توسط مناطق آزاد تجاری و صنعتی که توسط گمرک تکمیل و تایید شده باشد مشروط بر اینکه مشخصات مذکور در این اسناد با مشخصات کالا از هر حیث تطبیق نماید و فاصله بین تاریخ صدور سند و تاریخ کشف کالا با توجه به نوع کالا و نحوه مصرف آن متناسب باشد.

ز - قاچاق سازمان یافته: هرگاه قاچاق توأم با برنامه ریزی و هدایت گروهی متشکل از حداقل سه نفر انجام شود به طوری که نحوه ارتباط و تقسیم کار میان آنان حاکی از پیوستگی اعضای گروه در راستای کسب منافع مالی باشد، سازمان یافته تلقی می شود.

ژ - قاچاقچی حرفه‌ای: شخصی است که برای بار سوم مرتکب تکرار جرم قاچاق موضوع این قانون شود.

س - سازمان کاشف: سازمانی است که به موجب قوانین و مقررات جاری کشور وظیفه مبارزه و کشف کالا و ارز قاچاق را به عهده دارد.

ش - سازمان مامور وصول درآمدهای دولت: هر اداره یا سازمان یا شرکت دولتی که به موجب قوانین یا شرح وظایف مصوب سازمانی موظف به وصول درآمدهای دولت است.

ص - ستاد: منظور ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز موضوع این قانون است.

فصل دوم - پیشگیری از قاچاق

ماده ۲- دولت موظف است به منظور حذف یا کاهش زمینه های بروز قاچاق کالا و ارز، ضمن شناسایی نقاط آسیب، با اتخاذ راهکارهای مناسب زیر، نسبت به پیشگیری از قاچاق کالا و ارز از پیش از مبادی شکل گیری آن تا سطح عرضه اقدام نماید:

الف - استفاده از ظرفیت دیپلماسی در کلیه موافقتنامه‌ها و معاهدات منطقه‌ای و بین‌المللی کشورهای هدف در موضوعات استرداد مجرمین، معاضدت قضایی، تبادل اطلاعات و همکاری‌های مرزی.

ب - اقداماتی که رهگیری کالاهای وارداتی از مرحله ورود تا سطح عرضه را امکان پذیر نماید.

پ - فرهنگ سازی از طریق تبلیغات هوشمندانه

ت - ارتقای کیفی محصولات داخلی که نوع خارجی آن به داخل کشور قاچاق می شود، بر اساس فهرست اعلامی ستاد.

ث - صیانت از سرمایه های انسانی حوزه مبارزه با قاچاق کالا و ارز و معاضدت قضایی

ج - اعمال مدیریت کنترل غیر مانع در مبادی ورودی و خروجی و حمل و نقل

چ - متناسب نمودن سود بازرگانی کالاهای وارداتی

تبصره - دستگاههای عضو ستاد موظفند بر اساس اولویتها و راهبردهای اعلامی، برنامه‌های سالیانه پیشگیری خود را به ستاد ارایه نمایند.

ماده ۳- به منظور شناسایی یا رهگیری کالاهای خارجی که با انجام تشریقات قانونی وارد کشور می‌شوند و تشخیص آنها از کالاهای قاچاق یا فاقد مجوزهای لازم (کالای جعلی، تقیبی، غیربهداشتی و غیراستاندارد)، ثبت سفارش، واردات، صدور انواع مجوزهای ورود و ترخیص کالاهای تجاری منوط به داشتن شناسه (کد) رهگیری است.

تبصره ۱- وزارت بازرگانی مکلف است سامانه‌ای با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین از جمله رمزینه دو بعدی و RFID ایجاد نماید تا کالاهایی که از مبادی رسمی وارد کشور می‌شوند با استفاده از آن از بدو ورود تا سطح عرضه قابل شناسایی یا رهگیری باشند.

تبصره ۲- واردکنندگان کالا مکلفند با استفاده از سامانه موضوع این ماده، نسبت به دریافت رمزینه و الصاق آن بر روی کالا در کشور مبدا یا گمرک ورودی اقدام نمایند.

تبصره ۳- گمرک مکلف است همکاری‌های لازم در زمینه راه اندازی سامانه مذکور را با وزارت بازرگانی به عمل آورده و نسبت به اجرایی نمودن این سامانه اقدام نماید و تمهیدات نصب رمزینه روی تمامی کالاهای وارداتی که به تنهایی قابل خرید و فروش باشد را فراهم سازد.

تبصره ۴- کالاهای وارداتی از طریق تسهیلات قانونی در نظر گرفته شده، مانند واردات کالای ملوانی و تعاونی‌های مرزنشینی نیز منوط به داشتن شناسه (کد) رهگیری است.

تبصره ۵- نیازهای فنی سایر دستگاه‌های بهره‌گیر از جمله نیروی انتظامی، برای کنترل کالاها در مسیر حمل و نقل، سازمان‌های بازرگانی و شورای اصناف در سطح عرضه، توسط وزارت بازرگانی تأمین می‌گردد.

تبصره ۶- تمامی واحدهای صنفی مکلفند از عرضه کالای فاقد رمزینه موضوع این ماده خودداری نمایند، در صورت تخلف به مجازات مقرر برای عرضه و فروش کالای قاچاق مطابق قانون نظام صنفی محکوم خواهند شد.

ماده ۴- دستگاه‌های تبلیغی، فرهنگی و آموزشی از جمله سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، سازمان تبلیغات اسلامی و وزارتخانه‌های فرهنگ و ارشاد اسلامی، آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری موظفند برنامه‌های ابلاغی شورای عالی انقلاب فرهنگی در امور تبلیغی و اطلاع‌رسانی با هدف ارتقای فرهنگ عمومی برای گرایش به استفاده از کالای تولید داخل و جلوگیری از قاچاق کالا را اجرا نمایند.

ماده ۵- دستگاه‌های مرتبط در عرصه تجارت بین‌الملل موظفند به منظور ظرفیت‌سازی در راستای مبارزه با قاچاق کالا و ارز در فرآیند مذاکرات مقدماتی موافقتنامه‌های تجاری، اقتصادی، گمرکی، حمل و نقل، سیاست‌ها و برنامه‌های مصوب ستاد را رعایت نمایند.

ماده ۶- مرجع تخصصی تعیین اولویت‌ها و محورهای اصلی تحقیق، پژوهش، تهیه و ارائه برآوردها و اطلاعات و آمار در امر قاچاق کالا و ارز، ستاد است.

ماده ۷- وزارت امور خارجه موظف است با همکاری ستاد و سایر وزارتخانه‌ها و سازمان‌های مرتبط، با بهره‌گیری از تمام ظرفیت‌های دیپلماسی، کنوانسیون‌ها و موافقتنامه‌ها و مقررات بین‌المللی

موجود، مصوبات ستاد را در زمینه پیشگیری از شکل گیری و وقوع قاچاق کالا و ارز به کشور مورد توجه قرار دهد.

فصل سوم - مصادیق قاچاق

ماده ۸- اعمال زیر قاچاق محسوب می‌شوند:

- الف - وارد کردن کالا به کشور یا خارج کردن آن بدون انجام تشریفات قانونی.
- ب - خارج نکردن وسایل نقلیه و یا کالای ورودی موقت، ورود موقت برای پردازش، عبور (ترانزیت) خارجی و مرجوعی ظرف مهلت مقرر از قلمرو گمرکی و عدم تحویل کالای عبور (ترانزیت) داخلی شخصی ظرف مهلت مقرر جز در مواردی که ثابت شود در عدم خروج یا عدم تحویل به گمرک و یا ترخیص قطعی عمدی در کار نبوده است. همچنین رایحه اسناد خلاف واقعی مبنی بر خروج یا تحویل وسایل نقلیه و کالا.
- پ - برنگرداندن کالایی که صادرات قطعی آن ممنوع اعلام شده و به عنوان خروج موقت (کابوتاژ) اظهار شده باشد، ظرف مهلت مقرر به کشور.
- ت - تعویض، کسر یا اضافه نمودن کالای ترانزیت خارجی یا داخلی.
- ث - بیرون بردن کالا از اماکن گمرکی بدون اظهار یا بدون پرداخت یا تامین حقوق ورودی خواه عمل در حین خروج از اماکن گمرکی یا بعد از خروج کشف شود. هرگاه خارج کننده غیر از صاحب کالا یا نماینده قانونی او باشد گمرک عین کالا و در صورت نبودن کالا بهای آن را که از مرتکب گرفته و پس از دریافت وجوه گمرکی مقرر به صاحب کالا مسترد می‌دارد و مرتکب طبق مقررات کیفری تعقیب خواهد شد.
- ج - اظهار نمودن کالایی که ورود یا صدور آن ممنوع باشد تحت عنوان کالای مجاز مشروط یا مجاز و با نام دیگر.
- چ - اظهار کردن کالای مجاز یا مجاز مشروط به عنوان کالای مجاز یا مجاز مشروط دیگر که جمع حقوق ورودی آن کمتر است با نام دیگر و با استفاده از اسناد خلاف واقع.
- ح - وجود کالای اضافی همراه کالای اظهار شده و عدم ذکر آن در اسناد تسلیمی به گمرک، مشروط بر این که کالای اضافی از نوع کالای اظهار شده نباشد.
- خ - اظهار کالا به گمرک برای استفاده از معافیت با تسلیم اسناد خلاف واقع.
- د - اظهار کالا به گمرک با رایحه مجوزهای جعلی.
- ذ - تعویض کالای صادراتی که برای آن پروانه صادر گردیده است. در صورتی که کالای جایگزین شده ممنوع الصدور یا مشروط یا دارای ارزش کمتری باشد که در این صورت کالای جایگزین مشمول مقررات قاچاق می‌گردد.

ر- تدارک ورود و اظهار کالایی که روی آن یا روی لفاف آن نشانی بنگاه، کارخانه و شرکت، علامت یا مشخصات دیگری باشد و با گواهی مبدا کشور سازنده ای که در اظهارنامه به عنوان مبدا تولید مشخص شده، مغایر باشد و موجبات اغفال خریدار و مصرف کننده را نسبت به سازنده یا محل ساخت یا خواص یا مشخصات اصلی کالای نامبرده فراهم کند.

ز- واگذاری کالای مشمول معافیتها و تسهیلات که برای مصارف خاص به اشخاص حقیقی یا حقوقی اعطا گردیده است، بدون رعایت قوانین و مقررات.

ژ- واردات کالا به صورت تجاری با استفاده از تسهیلات در نظر گرفته شده در قوانین و مقررات مربوط برای کالاهای مورد مصرف شخصی مانند تسهیلات همراه مسافر، تعاونیهای مرزنشینی و ملوانی.

س- خروج کالاهای وارداتی تجمیع شده مسافری و کالاهای مشمول تسهیلات مرزنشینی و ملوانی از استانهای مرزی، بدون رعایت تشریفات قانونی.

ش- ورود، خروج، خرید و فروش ارز بدون رعایت ضوابط تعیینی توسط دولت و بدون مجوزهای لازم از بانک مرکزی.

ص- باز توزیع و عرضه کالاهای ضبط شده از طریق حواله های فروش کالای قاچاق سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی و یا سایر دستگاهها که با مشخصات حواله مطابقت نداشته باشد.

ض- سایر مواردی که به موجب این قانون یا سایر قوانین قاچاق محسوب می گردد.

ماده ۹- هر گونه اقدام به خارج کردن کالا از کشور به نحوی که از قرائن و امارات موجود توسط مرجع ذیصلاح احراز شود مرتکب با قصد عدم رعایت تشریفات قانونی مبادرت به عمل مذکور نموده است، قاچاق محسوب می گردد.

ماده ۱۰- حمل و نقل، نگهداری، عرضه و فروش کالای قاچاق جرم محسوب می شود و مطابق این قانون قابل مجازات است.

تبصره - افراد صنفی مشمول قانون نظام صنفی از شمول مقررات این ماده مستثنا هستند.

فصل چهارم - مجازاتها

ماده ۱۱- هر شخص که مرتکب قاچاق شود علاوه بر ضبط کالا یا ارز، به عنوان جریمه نقدی به مجازاتهای مشروحه ذیل محکوم خواهد شد:

الف - در مورد کالای مجاز: جریمه نقدی یک تا دو برابر بهای کالا؛

ب - در مورد کالای مجاز مشروط: جریمه نقدی معادل یک تا سه برابر بهای کالا؛

پ - در مورد کالای یارانه ای: جریمه نقدی معادل دو تا چهار برابر بهای کالا؛

ت - در مورد ارزش: جریمه نقدی یک تا دو برابر ارزش ریالی آن.

تبصره ۱- در مورد قاچاق کالای ممنوعه، سازمان یافته و حرفه ای مجازاتها به شرح مقرر در فصل مربوط خواهد بود.

تبصره ۲- مصادیق کالای یارانه ای و کالای مجاز مشروط، به پیشنهاد وزارت بازرگانی و تصویب هیئت وزیران تعیین می شود.

ماده ۱۲- در صورت موجود نبودن عین کالا و ارزش، مرتکب علاوه بر محکومیت به جریمه نقدی مقرر، به پرداخت بهای کالای از دست رفته به نفع دولت محکوم خواهد شد.

ماده ۱۳- در صورتی که کالای قاچاق با کالای دیگر مخلوط شده و امکان تفکیک وجود نداشته باشد تمام کالا به نفع دولت ضبط ولی به نسبت کالای غیر قاچاق از حاصل فروش به مالک عودت داده خواهد شد و جریمه نقدی به میزان بهای کالای قاچاق دریافت می گردد.

ماده ۱۴- وسایل نقلیه مورد استفاده در حمل قاچاق کالای غیرممنوعه، اعم از زمینی، دریایی، هوایی به شرح زیر به نفع دولت ضبط می گردد:

الف - وسایل نقلیه سبک در صورتی که بهای کالای قاچاق مکشوفه ۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال یا بیشتر باشد.

ب - وسایل نقلیه نیمه سنگین در صورتی که بهای کالای قاچاق مکشوفه ۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال یا بیشتر باشد.

پ - وسایل نقلیه سنگین در صورتی که بهای کالای قاچاق مکشوفه ۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال یا بیشتر باشد.

در غیر از موارد فوق وسیله نقلیه توقیف می شود و در صورتی که محکوم علیه ظرف دو ماه از تاریخ صدور حکم قطعی جریمه نقدی مورد حکم را نپردازد، از محل فروش وسیله نقلیه برداشت می گردد. تبصره ۱- در صورتی که ثابت شود هر یک از انواع وسایل نقلیه مذکور سه بار یا بیشتر در امر قاچاق استفاده شده و بهای کالا در هر بار بیش از یک سوم مبالغ فوق الذکر باشد، وسیله نقلیه به نفع دولت ضبط خواهد شد.

تبصره ۲- مصادیق تقسیم بندی وسایل نقلیه در این ماده بر اساس مقررات مربوط از جمله وزارت راه و ترابری در آیین نامه اجرایی این قانون مشخص می گردد.

تبصره ۳- در صورتی که کشف کالای قاچاق همراه با درگیری مسلحانه مرتکبین قاچاق (با انواع سلاح گرم و آتش زا) با مامورین کاشف باشد و دستگیری مرتکبین با عملیات مامورین کاشف

امکانپذیر گردد، وسایل نقلیه به نفع سازمان کاشف برای استفاده در مبارزه با قاچاق کالا و ارز ضبط خواهد شد.

تبصره ۴- در صورتی که وسیله نقلیه متعلق به شخصی غیر از مرتکب قاچاق شد و ثابت شود بدون اطلاع وی در امر قاچاق استفاده شده است، وسیله نقلیه به مالک مسترد و معادل ارزش آن به عنوان جریمه نقدی مرتکب اضافه خواهد شد.

تبصره ۵- در صورتی که مالک وسیله نقلیه از استفاده حامل در امر قاچاق مطلع بوده و اقدام بازدارنده به عمل نیاورد، به حداقل مجازات مقرر محکوم خواهد شد.

تبصره ۶- در صورتی که وسیله نقلیه بلاصاحب، صاحب متواری و یا مجهول المالک باشد، وجه حاصل از فروش آن به حساب نهاد ماذون از سوی ولی فقیه واریز می شود.

ماده ۱۵- در صورتی که محکومین به جریمه‌های نقدی مقرر در این قانون ظرف مهلت دو ماه از تاریخ قطعیت حکم نسبت به پرداخت جرایم مقرر اقدام ننمایند، و اموالی معادل میزان جریمه از داراییهای آنها شناسایی نگردد، و جریمه مورد حکم وصول نشود، جریمه نقدی با توجه به درجه مجازات تعزیری مقرر در ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی (فعلاً لایحه مجازات اسلامی) تبدیل به حبس خواهد شد.

ماده ۱۶- در صورتی که بهای کالای غیر ممنوعه قاچاق مکشوفه برابر تشخیص اولیه سازمان کاشف معادل ده میلیون ریال یا کمتر باشد، با قید در صورتجلسه کشف به امضای متهم رسیده و در صورت استنکاف مراتب در صورتجلسه کشف قید می گردد. کالا به نفع دولت ضبط و مراتب به نزدیکترین گمرک اعلام و رونوشتی از اوراق به متهم ابلاغ می شود. کالا به همراه صورتجلسه تحویل سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی می گردد.

تبصره ۱- صاحب کالا می تواند ظرف بیست روز از تاریخ ابلاغ، به این تصمیم نزد اداره تعزیرات حکومتی شهرستان مربوط اعتراض نماید.

تبصره ۲- مرتکب قاچاق موضوع این ماده در صورت تکرار برای مرتبه سوم و بالاتر علاوه بر ضبط کالا به نفع دولت، به جریمه نقدی مقرر نیز محکوم می گردد.

تبصره ۳- به کشفیات موضوع این ماده تحت عنوان حق الکشف یا پاداش وجهی تعلق نمی گیرد.

تبصره ۴- محل نگهداری کالاهای قاچاق ممنوعه در صورتی که ارزش کالا بیش از سیصد میلیون ریال باشد و توسط مالک یا با علم و اطلاع او مورد استفاده قرار گرفته باشد، به نفع دولت ضبط می گردد و چنانچه ارزش کالا کمتر از مبلغ مذکور باشد و حداقل دو بار به این منظور مورد استفاده قرار گرفته و محکومیت قطعی یافته باشد برای مرتبه سوم به نفع دولت ضبط می گردد. در صورتی

که مرتکب بدون اطلاع مالک از آن استفاده کرده باشد، در موارد فوق معادل ارزش آن به جزای نقدی محکوم اضافه خواهد شد.

فصل پنجم - قاچاق کالاهای ممنوعه

ماده ۱۷- هر کس مرتکب قاچاق کالای ممنوعه گردد یا کالای ممنوعه قاچاق را نگهداری یا حمل نماید یا بفروشد، به دو تا پنج سال حبس، جزای نقدی معادل ده برابر بهای کالا و تا هفتاد و چهار ضربه شلاق و ضبط کالا محکوم خواهد شد. در صورتی که بهای کالای ممنوعه قاچاق بیش از یکصد میلیون ریال باشد وسایل نقلیه مورد استفاده به نفع دولت ضبط می گردد.

تبصره ۱- در خصوص حمل، فروش و نگهداری مشروبات الکلی قاچاق هرگاه مشروبات الکلی مکشوفه به میزان بیش از بیست لیتر باشد، وسایلی که برای حمل آن مورد استفاده قرار می گیرد چنانچه با اطلاع مالک باشد به نفع دولت ضبط خواهد شد در غیر این صورت مرتکب به پرداخت معادل قیمت وسیله نقلیه نیز محکوم خواهد شد. آلات و ادواتی که جهت ساخت یا تسهیل ارتکاب جرائم موضوع مواد مذکور مورد استفاده قرار می گیرد و وجوه حاصله از معاملات مربوط به نفع دولت ضبط خواهد شد.

تبصره ۲- محل نگهداری کالاهای قاچاق ممنوعه در صورتی که مشمول حکم ضبط نباشد، پلمپ و توقیف شده و در صورتی که محکوم علیه ظرف دو ماه از تاریخ صدور حکم قطعی، جریمه نقدی را نپردازد، حسب مورد از محل فروش آن برداشت می گردد.

تبصره ۳- در صورتی که محل نگهداری و وسیله نقلیه به کار گرفته شده در قاچاق و حمل کالای قاچاق ممنوعه موضوع این ماده، متعلق به شخصی غیر از مرتکب جرایم فوق باشد و ثابت شود عالماً عامداً برای این منظور در اختیار مرتکب قرار داده شده است وسیله نقلیه به نفع دولت ضبط خواهد شد.

تبصره ۴- مشروبات الکلی، تجهیزات دریافت از ماهواره به طور غیرمجاز، آلات و وسایل مخصوص قمار و کالاهایی که مخالف با شوون مذهبی یا فرهنگی کشور باشد از قبیل آثار سمعی و بصری مبتذل و مستهجن، از مصادیق کالاهای موضوع این ماده خواهند بود.

ماده ۱۸- هر گونه اقدام به خارج کردن اموال تاریخی - فرهنگی از کشور هر چند به خارج کردن آن نینجامد، قاچاق محسوب و مرتکب علاوه بر استرداد اموال به حبس از دو تا پنج سال و پرداخت جریمه نقدی معادل پنج تا ده برابر قیمت اموال موضوع قاچاق محکوم می گردد.

تبصره ۱- مرجع رسیدگی مکلف است برای تشخیص اصالت اموال موضوع این ماده و تعیین قیمت آن، نظر کارشناس رسمی سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری را اخذ کند. سازمان

مزبور مکلف است پس از دریافت استعلام از مرجع رسیدگی کننده حداکثر ظرف مدت یک ماه پاسخ مستدل و قطعی خود را اعلام نماید.

تبصره ۲- در مواردی که مراودات فرهنگی بین جمهوری اسلامی ایران و سایر کشورها در زمینه اموال تاریخی و میراث فرهنگی برقرار گردد، خروج موقت اموال مزبور پس از درخواست سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری و تایید هیئت وزیران ممکن خواهد بود.

ماده ۱۹- هر کس بدون اخذ مجوز قانونی از سازمان حفاظت محیط زیست و رعایت سایر ترتیبات پیش بینی شده در قوانین و مقررات مربوط، نسبت به صدور حیوانات وحشی عادی، در معرض نابودی و کمیاب، انواع موجودات آبی، پرندگان شکاری و غیرشکاری اعم از بومی یا مهاجر وحشی به طور زنده یا غیر زنده و نیز اجزای این حیوانات مبادرت کند، یا در حین صدور و خارج نمودن دستگیر شود، هر چند عمل او منجر به خروج موارد مذکور از کشور نشده باشد، به مجازات قاچاق کالای ممنوعه محکوم خواهد شد.

تبصره - تعیین مصادیق حیوانات موضوع این ماده به عهده سازمان حفاظت محیط زیست می باشد.

ماده ۲۰- صید ماهیان خاویاری، عمل آوری، تهیه، عرضه، فروش، حمل، نگهداری و صدور خاویار بدون مجوز سازمان شیلات مشمول مجازات قاچاق کالای ممنوعه است.

تبصره ۱- تعیین مصادیق حیوانات موضوع این ماده به عهده سازمان شیلات می باشد.

تبصره ۲- آلات و ادوات صید از قبیل تور، انواع قایق، دام و امثال آن که برای اعمال فوق مورد استفاده قرار گرفته باشند به نفع سازمان شیلات ضبط می گردد، تا در امر مبارزه با جرایم موضوع این ماده استفاده شود.

ماده ۲۱- هر شخص حقیقی یا حقوقی که اقدام به واردات، صادرات، نگهداری، عرضه و فروش دارو یا وسایل پزشکی، بدون اخذ مجوز از مراجع ذیصلاح قانونی نماید و یا اقدام به واردات و صادرات داروهای تقلبی یا فاقد تاریخ مصرف یا وسایل پزشکی و وسایل بهداشتی آرایشی تقلبی و مضر به سلامت مردم کند اقدام وی قاچاق محسوب و به مجازات حبس از ۲ تا ۱۰ سال و جریمه نقدی معادل ده برابر ارزش کالا محکوم و چنانچه مصرف دارو و وسایل مذکور موجب بروز صدمات جسمی یا روحی گردد، علاوه بر پرداخت دیه به ضرر و زیان های وارده محکوم خواهد شد.

ماده ۲۲- جرایم قاچاق مواد مخدر و روانگردان، اسلحه و مهمات و انسان حسب مورد تابع قوانین مربوط است.

فصل ششم - قاچاق سازمان یافته و حرفه‌ای

ماده ۲۳- در صورتی که جرایم موضوع این قانون به نحو سازمان یافته واقع شود، علاوه بر ضبط کالا به نفع دولت، حسب مورد مجازاتهای زیر نسبت به مرتکبین اعمال می شود:

الف - در صورتی که بهای کالای قاچاق تا یک میلیارد ریال باشد، علاوه بر حداکثر جزای نقدی مقرر برای آن کالا به یک تا سه سال حبس.

ب - در صورتی که بهای کالا بیش از یک میلیارد و کم‌تر از ده میلیارد ریال باشد، علاوه بر حداکثر جزای نقدی مقرر برای آن کالا، به حبس از سه تا پنج سال و تا هفتاد و چهارض به شلاق تعزیری

پ - در صورتی که بهای کالا بیش از ده میلیارد ریال باشد، علاوه بر حداکثر جزای نقدی مقرر برای آن کالا، به حبس از پنج تا ده سال و تا هفتاد و چهارضربه شلاق تعزیری .

تبصره - کسانی که در جرایم فوق نقش سازماندهی، هدایت و یا سردستگی گروه سازمان یافته را بر عهده داشته باشند، یا کالاهای ممنوعه را به نحو مذکور در این ماده قاچاق کنند به حداکثر مجازاتهای مقرر در این قانون محکوم خواهند شد.

ماده ۲۴- در صورتی که ارتکاب قاچاق کالا و ارز منجر به لطمه به اقتصاد کشور از طریق اخلاف در نظام تولید داخلی و بازرگانی و تجارت قانونی به قصد مقابله با نظام جمهوری اسلامی ایران و یا با علم به موثر بودن آن باشد، مرتکب به اعدام و مصادره اموال به نفع دولت محکوم می گردد.

ماده ۲۵- در صورتی که احراز شود مرتکب جرایم قاچاق کالا و ارز عالمأ و عامداً عواید و سود حاصل از این جرایم را به نحو مستقیم یا غیرمستقیم برای تأمین مالی فعالیت‌های تروریستی و اقدام علیه امنیت ملی و تقویت گروه‌های معاند با نظام اختصاص داده یا هزینه نموده است علاوه بر مجازات‌های مقرر در این قانون به مجازات محاربه محکوم می گردد.

ماده ۲۶- کسانی که مطابق تعریف این قانون قاچاقچی حرفه‌ای محسوب می‌شوند، علاوه بر ضبط کالای قاچاق به نفع دولت، به حداکثر جزای نقدی و تا هفتاد و چهار ضربه شلاق تعزیری، به مجازات‌های حبس به شرح زیر محکوم خواهند شد:

الف - در صورتی که بهای مجموع کالای قاچاق در محکومیت‌های سابق کمتر از پانصد میلیون ریال و ارزش کالای قاچاق مکشوفه کمتر از مبلغ مذکور باشد، حبس از یک تا سه سال.

ب - در صورتی که بهای مجموع کالای قاچاق در محکومیت‌های سابق کمتر از پانصد میلیون ریال و ارزش کالای قاچاق مکشوفه بیش از مبلغ مذکور بوده یا مرتکب قاچاق کالای ممنوعه شده باشد، حبس از دو تا چهار سال.

پ - در صورتی که بهای مجموع کالای قاچاق در محکومیت‌های سابق بیش از پانصد میلیون ریال بوده یا در سوابق وی محکومیت به قاچاق کالای ممنوعه وجود داشته و ارزش کالای قاچاق مکشوفه کمتر از مبلغ مذکور باشد، حبس از دو تا پنج سال.

ت - در صورتی که بهای مجموع کالای قاچاق در محکومیت‌های سابق بیش از پانصد میلیون ریال بوده و یا در سوابق وی محکومیت به قاچاق کالای ممنوعه وجود داشته و ارزش کالای قاچاق مکشوفه بیش از مبلغ مذکور باشد و یا مرتکب قاچاق کالای ممنوعه شده باشد، حبس از پنج تا ده سال.

فصل هفتم - جرایم مرتبط

ماده ۲۷- هر کس در اسناد کتبی یا دیجیتالی گمرکی، مهر و موم یا پلمپ گمرکی و سایر اسناد از قبیل اسناد سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی، اسناد مربوط به استاندارد، بهداشت، ثبت سفارش و سایر مجوزهای مورد نیاز برای صادرات و واردات، رمزیننه (بارکد) یا برچسب ویژه قابل نصب بر کالاهای وارداتی مرتکب جعل گردد، و یا با علم به جعلی بودن، آنها را مورد استفاده قرار دهد، به دو تا ده سال حبس و جزای نقدی از دویست میلیون تا یک میلیارد ریال محکوم خواهد شد.

تبصره ۱- خرید و فروش و استفاده مکرر از اسناد اصیل گمرکی و سایر اسناد مذکور که یک مرتبه برای کالای مربوط مورد استفاده واقع شده است، جرم محسوب و مرتکب به مجازات فوق محکوم خواهد شد.

تبصره ۲- در صورتی که استفاده از سند مجعول توسط جاعل انجام شود، به هر دو مجازات محکوم می‌گردد، و کسانی که در تحقق جرایم مذکور معاونت (اعم از فروش و توزیع) داشته باشند، به مجازات معاونت در این جرایم محکوم خواهند شد.

ماده ۲۸- در صورتی که شخص حامل یا مالک کالای قاچاق، در مواجهه با مامورین کاشف با استفاده از سلاح یا وسایل آتش‌زا مقاومت نماید، اگر عمل مذکور از مصادیق محاربه باشد به مجازات آن و در غیر این صورت علاوه بر مجازات‌های مقرر برای ارتکاب قاچاق، به یک تا پنج سال حبس و تا هفتاد و چهار ضربه شلاق محکوم خواهد شد.

ماده ۲۹- در صورتی که مامورین سازمانهای کاشف یا وصول درآمدهای دولت، در ارتکاب جرایم مزبور مباشرت یا شرکت یا معاونت نمایند و نیز تمامی کارکنان و ماموران دستگاههای اجرایی که با سوء استفاده از موقعیت شغلی خود، اموال عمومی یا دولتی مرتکب قاچاق شوند، علاوه بر مجازات جرم قاچاق به انفصال دائم از خدمات دولتی محکوم خواهند شد.

تبصره - در صورتی که مأموران مذکور با علم به ارتکاب قاچاق، در تعقیب یا مجازات مرتکبین جرایم این قانون و انجام وظیفه قانونی خود قصور نمایند، طبق مقررات مربوط به انفصال موقت از خدمات دولتی از یک تا پنج سال محکوم خواهند شد.

فصل هشتم - مقررات مربوط به سازمان کاشف و کشف کالا

ماده ۳۰- سازمان های کاشف در جرم قاچاق عبارتند از:

الف - نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران؛

ب - وزارت اطلاعات؛

پ - نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران در حدود وظایف محوله قانونی؛

ت - گمرک جمهوری اسلامی ایران در محدوده گمرکات اجرایی؛

ث - سازمان هایی که مقامات و مامورین آنها به موجب قوانین و مقررات خاص در حدود وظایف محوله قانونی ضابط دادگستری محسوب می شوند.

ماده ۳۱- به منظور انجام امور اجرایی کشف کالای قاچاق و حفاظت از گمرکات کشور، یگان حفاظت گمرکات تشکیل می گردد. کارکنان این یگان، در محدوده این قانون ضابط خاص قضایی محسوب می شوند و مسئولیت کشف قاچاق، دستگیری متهم و تنظیم صورتجلسه کشف در داخل محدوده گمرکات و ارایه آن به مراجع ذی صلاح را بر عهده خواهند داشت.

تبصره ۱- در صورتی که موضوع قاچاق در هر مرحله از انجام تشریفات گمرکی توسط سایر بخشها کشف گردد، مراتب فوق توسط عوامل همان بخش با همکاری یگان حفاظت انجام خواهد شد.

تبصره ۲- در مورد جرایم قاچاق که خارج از محدوده گمرکات کشف می شود، علاوه بر سازمان کاشف در مقام اعلام جرم، گمرک نیز به وظایف مقرر در این قانون عمل خواهد کرد.

تبصره ۳- دستورالعمل تسلیح نیروهای یگان حفاظت موضوع این ماده، بنا به پیشنهاد نیروی انتظامی و تصویب ستاد کل نیروهای مسلح خواهد بود.

ماده ۳۲- در صورتی که سازمان کاشف یا سازمان مامور وصول درآمدهای دولت با توجه به قراینی از قبیل وضعیت فردی که کالای قاچاق نزد وی کشف می شود، شیوه و مسیر ارتکاب قاچاق، حجم و ارزش کالای مکشوفه، نحوه ارتباط گیری فرد حامل کالا با سایر افراد بر اساس نوع تجهیزات و یا سایر قراین و شواهد، یکی از حالات زیر را احراز نماید، مکلف است ضمن تشکیل پرونده، مراتب را جهت تکمیل تحقیقات و شناسایی افراد سرشبکه و اقدامات لازم دیگر به مرجع رسیدگی کننده صالح اعلام نماید:

الف - جرم قاچاق به صورت سازمان یافته واقع شده باشد؛

ب - کالا متعلق به شخصی غیر از کسی باشد که نزد وی کشف شده است؛

پ - عواید و سود حاصل از قاچاق متعلق به شخصی باشد که اثری از وی در صورتجلسه کشف و اوراق پرونده نیست؛

ت - کشف موارد قاچاق دیگری که در گذشته انجام گردیده است.

ماده ۳۳ - هنگام کشف قاچاق، ضابطین مکلفند اموال مکشوفه و وسایل حمل کالای قاچاق یا محل نگهداری و اختفای آن را مطابق این قانون حسب مورد توقیف یا پلمپ و صورتجلسه کشف را با ذکر دقیق مشخصات کالا و مالک و حاملین کالا تنظیم کنند و به امضای متهم یا متهمین برسانند و در صورت استنکاف مراتب را در صورتجلسه کشف قید و متهم یا متهمین را به همراه پرونده نزد مرجع صالح اعزام نمایند.

ماده ۳۴ - به استثنای موارد منطبق با ماده (۱۶) این قانون، ضابطین فرد مظنون را بلافاصله پس از دستگیری به همراه صورتجلسه کشف تحویل مرجع صالح می نمایند. در صورت عدم دسترسی به مرجع رسیدگی، ظرف مدت ۲۴ ساعت از زمان دستگیری ضمن نظر قراردادن فرد مظنون و تنظیم صورتجلسه کشف کالا، مراتب را به مرجع صالح اعلام می کند. مرجع مزبور با انجام تحقیقات مقدماتی و عنداللزوم تفهیم اتهام، قرار تأمین مناسب را صادر می نماید.

تبصره - در مورد متهمین جرایم قاچاق سازمان یافته، حرفه ای، کلان و کالاهای ممنوعه موضوع این قانون، مرجع رسیدگی مکلف است قرار تأمین از نوع وثیقه حداقل معادل جزای نقدی مقرر و بهای کالای قاچاق از دست رفته صادر نماید. در مواردی که اتهام مشمول عنوان محاربه بوده و یا مجازات مقرر اعدام باشد، قرار بازداشت موقت صادر خواهد شد.

ماده ۳۵ - وزارت اطلاعات و نیروی انتظامی موظفند رأساً یا بنا بر اعلام سازمان کاشف نسبت به شناسایی شبکه های اصلی و باندهای قاچاق کالا و ارز و دارایی های آنها و نیز تشکیل پرونده و تکمیل تحقیقات با هماهنگی مرجع ذی صلاح اقدام نمایند.

ماده ۳۶ - در پرونده های که صاحب کالا شناسایی نگردیده و یا متواری است، ضابطین و مرجع رسیدگی موظفند با اخذ دستور قضایی و همکاری همه نهادهای ذی ربط، ظرف مدت دو ماه نسبت به شناسایی مالک اقدام کنند و در صورت عدم حصول نتیجه، مرجع رسیدگی باید به صورت غیابی رسیدگی و مطابق مقررات این قانون رأی مقتضی صادر نماید.

تبصره - در صورتی که کالای قاچاق مکشوفه بلاصاحب، صاحب متواری و یا مجهول المالک باشد، وجه حاصل از فروش آن به حساب نهاد ماذون از سوی ولی فقیه واریز می شود.

ماده ۳۷ - سازمان مأمور وصول درآمدهای دولت صدور قرار تأمین از اموال متهم معادل جریمه نقدی و بهای کالای قاچاق از دست رفته را درخواست می نماید. مرجع رسیدگی ذی صلاح مکلف به اخذ تأمین مناسب از اموال وی خواهد بود.

ماده ۳۸- در صورت دلالت قراین و امارات قوی بر وجود کالای قاچاق، ضابطین پس از کسب مجوز بازرسی از مرجع صالح در رسیدگی به موضوع قاچاق، می‌توانند به انبارها و اماکن و مستغلات محل اختفا یا نگهداری کالای قاچاق وارد شده و با حضور صاحب محل و در صورت غیبت وی، نماینده سازمان موصوف و با حضور دو نفر شاهد نسبت به بازرسی و کشف کالای قاچاق اقدام نمایند.

تبصره ۱- تنظیم صورتجلسه بازرسی محل با ذکر جزئیات امر مانند ساعت بازرسی، افراد حاضر و مشخصات کالای قاچاق مکشوفه الزامی است.

تبصره ۲- بازرسی از اماکن عمومی مشمول مقررات خاص بوده و نیاز به مجوز موضوع این ماده ندارد.

ماده ۳۹- کلیه دستگاههای وابسته به قوه مجریه و قضاییه و سایر نهادهای مأمور به خدمات عمومی مکلفند نسبت به درخواستها و استعلامات مراجع رسیدگی کننده و سازمان مأمور وصول درآمدهای دولت در اسرع وقت، همکاری لازم را به عمل آورند.

ماده ۴۰- ستاد می‌تواند ضمن پیگیری پرونده نزد مراجع رسیدگی کننده، تعقیب و رسیدگی به جرایم موضوع این قانون یا جرایم با آن را تقاضا نماید، یا نسبت به آرای صادره که در آن منافع عمومی و عایدات دولت مطابق قانون لحاظ نشده باشد، تجدیدنظر خواهی به عمل آورد.

فصل نهم - مراجع صالح در رسیدگی به جرم قاچاق

ماده ۴۱- رسیدگی به جرایم قاچاق کالا و ارز سازمان یافته و قاچاقچیان حرفه‌ای، جرایم مذکور در فصل چهارم (قاچاق کالاهای ممنوعه) و پرونده‌های قاچاق کالا و ارز مستلزم حبس در صلاحیت دادسرا و دادگاه انقلاب است، و به سایر پرونده‌های قاچاق کالا و ارز، سازمان تعزیرات حکومتی رسیدگی می‌نماید.

تبصره ۱- در صورتی که پس از ارجاع پرونده به سازمان تعزیرات حکومتی و انجام تحقیقات احراز شود جرم ارتكابی از مصادیق قاچاق سازمان یافته و حرفه‌ای است، شعبه مرجوع‌الیه مکلف است ضمن صدور قرار عدم صلاحیت، پرونده را برای ادامه رسیدگی به دادسرای مربوط ارسال نماید. این قرار پس از تأیید مدیر کل سازمان تعزیرات حکومتی استان مربوط قطعی است و ظرف ده روز از تاریخ صدور قرار می‌بایست تعیین تکلیف گردد. مقررات این تبصره از شمول ماده (۲۸) قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب (در امور مدنی) مستثناست.

تبصره ۲- پرونده‌های قاچاق کالا و ارز باید در شعب ویژه دادسرا و دادگاه و سازمان تعزیرات حکومتی که به این منظور تشکیل می‌گردد، رسیدگی شود.

تبصره ۳- فهرست بهای کالاهای وارداتی توسط سازمان مأمور وصول درآمدهای دولت باید به صورت سالیانه در اختیار کلیه سازمانهای کاشف و ضابطین قضایی مرتبط برای تعیین ارزش اولیه قرار گیرد. در صورتی که در خلال سال در فهرست ارزش کالاهای وارداتی تغییرات عمده‌ای رخ دهد، توسط سازمان مذکور اعلام خواهد شد.

ماده ۴۲- شعب دادسرا و دادگاه انقلاب اسلامی ظرف یک ماه و شعب تعزیرات حکومتی تا یک ماه از زمان تحویل پرونده باید رسیدگی و رأی نهایی را صادر کنند، مگر مواردی که بر حسب نوع جرم یا تخلف و شرایط و علل دیگر، تکمیل شدن تحقیقات نیاز به مهلت بیشتری داشته باشد که در این صورت با تأیید رییس کل دادگستری محل یا رییس تعزیرات حکومتی استان برای یک بار مهلت‌های فوق تمدید خواهد شد. در صورت تخلف از این امر برای قضات مستوجب تخلف انتظامی تا درجه ۴ و برای اعضای شعب تعزیرات تا مرتبه سوم انفصال موقت از سه ماه تا شش ماه و بیشتر از آن انفصال دائم خواهد بود.

ماده ۴۳- در کلیه مواردی که سازمان تعزیرات حکومتی صالح به رسیدگی می‌باشد شعب تعزیرات حکومتی دارای همان اختیاری خواهند بود که مراجع قضایی در رسیدگی به پرونده‌های مزبور دارند. تبصره ۱- هیچ یک از اعضای شعب ویژه رسیدگی به پرونده‌های قاچاق کالا و ارز سازمان تعزیرات حکومتی را نمی‌توان در رابطه با ایفای وظایف قانونی در آراء صادره تحت تعقیب قضایی قرار داد، به استثنای اثبات اعمال غرض مجرمانه یا ارتکاب اعمالی که در قانون جرم باشد.

تبصره ۲- به کلیه جرایم رؤسای شعب سازمان تعزیرات حکومتی که در مقام رسیدگی به پرونده‌های مطروحه مرتکب می‌شوند در دادسرا و دادگاه کیفری استان تهران رسیدگی خواهد شد. ماده ۴۴- شعبه رسیدگی کننده ضمن ارسال رونوشتی از مدارک پرونده به گمرک یا سایر سازمانهای مأمور وصول درآمدهای دولت حسب مورد، در خصوص تعیین بهای کالای مکشوفه و بررسی اسناد ابرازی به منظور احراز جرم قاچاق استعلام به عمل می‌آورد. همچنین وقت رسیدگی به سازمان مذکور و متهم ابلاغ می‌گردد. سازمان مأمور وصول درآمدهای دولت موظف است ظرف مدت دو هفته از تاریخ دریافت استعلام، پاسخ آن را ارسال داشته و نماینده قضایی نیز برای حضور در جلسه رسیدگی معرفی نماید.

ماده ۴۵- در پرونده‌های موضوع قاچاق سازمان یافته و حرفه‌ای، مرجع رسیدگی مکلف است نسبت به شناسایی و توقیف اموال متعلق به مرتکب از طرق مقتضی، از جمله استعلام از ادارات ثبت اسناد و املاک، مخبرات، بانک‌ها، سازمان بورس و اوراق بهادار، اقدام نماید. مراجع طرف استعلام نیز موظفند ظرف سه روز پاسخ لازم را به مرجع رسیدگی اعلام کنند.

ماده ۴۶- در جلسه رسیدگی در صورتی که پرونده آماده صدور رأی تشخیص داده شود، رأی مقتضی صادر و به طرفین ابلاغ می‌گردد.

ماده ۴۷- شعبه بدوی تعزیرات حکومتی که به پرونده‌های قاچاق کالا و ارز رسیدگی می‌نماید با حضور رئیس شعبه تشکیل می‌گردد.

تبصره ۱- رئیس شعبه بدوی از بین افرادی که حائز شرایط استخدام قضات می‌باشند پس از طی دوره‌های آموزشی لازم با ابلاغ رئیس سازمان تعزیرات حکومتی منصوب می‌گردد.

تبصره ۲- رئیس و اعضاء شعب ویژه تجدیدنظر نیز از بین افرادی که حائز شرایط استخدام قضات بوده و حداقل دارای پنج (۵) سال سابقه تصدی شعبه در سازمان می‌باشند به پیشنهاد رئیس سازمان و ابلاغ وزیر دادگستری منصوب می‌گردند.

ماده ۴۸- آرای صادره از شعب بدوی تعزیرات حکومتی در خصوص پرونده‌های قاچاق کالا و ارز ظرف ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ با درخواست محکوم‌علیه از رئیس سازمان تعزیرات حکومتی قابل تجدیدنظرخواهی می‌باشد.

تبصره ۱- رئیس سازمان تعزیرات حکومتی در صورت وقوع یکی از موارد ذیل رأساً رأی را نقض و پرونده را برای رسیدگی مجدد به یکی از شعب تجدیدنظر ارسال می‌نماید. رأی شعبه مزبور قطعی و لازم‌الاجرا است.

الف - رئیس شعبه صادرکننده رأی متوجه اشتباه رأی خود شود.

ب - شعبه اجرای احکام یا شعبه دیگری پی به اشتباه رأی صادره ببرد به نحوی که اگر به رئیس شعبه صادرکننده رأی تذکر دهد متنبه گردد.

پ - ثابت شود رئیس شعبه صادرکننده رأی صلاحیت رسیدگی و انشای رأی را نداشته است.

تبصره ۲- رأی صادره از شعب بدوی تعزیرات حکومتی و دادگاه انقلاب در صورتی که مبنی بر برائت متهم باشد ظرف ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ و پس از درخواست سازمان مأمور وصول درآمدهای دولت یا ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز، قابل تجدیدنظر است. پرونده از سوی رئیس سازمان تعزیرات حکومتی برای رسیدگی مجدد به یکی از شعب تجدیدنظر تعزیرات حکومتی ارسال خواهد شد. رأی شعبه تجدیدنظر قطعی و لازم‌الاجرا است.

ماده ۴۹- احکام قاچاق کالا و ارز دادگاه انقلاب در مواردی که دایر بر محکومیت به مصادره اموال یا اعدام باشد، قابل تجدیدنظرخواهی در دیوان عالی کشور خواهد بود و در سایر موارد قطعی است.

فصل دهم - اسناد مثبت گمرکی

ماده ۵۰- اسناد مثبت گمرکی که در موارد سوء ظن قاچاق ممکن است به آن استناد نمود عبارت است از اصل اسناد زیر: پروانه ورود گمرکی، پروانه گمرکی، قبض سپرده که به موجب آن کالا

ترخیص شده، قبض خرید کالای متروکه، ضبطی و بلاصاحب، پروانه ترانزیت، پروانه مرجوعی، پروانه ورود موقت، پروانه ورود موقت برای پردازش، پروانه عبور، پروانه کابوتاژ، پروانه صادراتی، پروانه صدور موقت و کارت مسافری صادره توسط مناطق آزاد تجاری و صنعتی که توسط گمرک تکمیل و تأیید شده باشد مشروط بر اینکه مشخصات مذکور در این اسناد با مشخصات کالا از هر حیث تطبیق نماید و فاصله بین تاریخ صدور سند و تاریخ کشف کالا با توجه به نوع کالا و نحوه مصرف آن متناسب باشد.

تبصره ۱- در صورتی که هر یک از اسناد مذکور به شیوه کارت هوشمند طراحی و اجرا شود، به منزله اسناد موضوع این ماده خواهد بود.

تبصره ۲- اسنادی که از گمرکات کشورهای مبدا صادر شده و یا اسنادی که دلالتی بر ورود و یا صدور قانونی کالا از کشور ندارد، در مقام رفع اتهام غیر قابل استناد است.

تبصره ۳- رونوشت و تصویر مصدق اسناد و مدارک مندرج در این ماده قابل استناد در مراجع رسیدگی کننده نیست.

تبصره ۴- متهمینی که به منظور رد اتهام قاچاق به اسناد مثبت گمرکی استناد می کنند، مکلفند ظرف ده روز اصل آن را ارایه نمایند. در این اسناد باید فاصله بین تاریخ صدور و تاریخ کشف کالا، با توجه به نوع و نحوه مصرف آن، متناسب باشد.

فصل یازدهم - اموال ناشی از قاچاق

ماده ۵۱- سازمان های کاشف و ضابطین موظفند کالاهای قاچاق مکشوفه را به استثنای کالای ممنوعه، همراه با رونوشت صورتجلسه کشف و تشخیص اولیه بهای کالا، تحویل سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی نمایند و این سازمان نسبت به نگهداری کالا اقدام می نماید. فروش کالای قاچاق به جز موارد مشمول ماده (۱۶) منوط به صدور رأی قطعی است.

تبصره ۱- در خصوص کالاهای سریع الفساده، سریع الاشتعال، احشام و طیور و یا کالاهایی که مرور زمان سبب ایجاد تغییرات کمی و کیفی در آنها می شود، سازمانهای کاشف، صدور مجوز فروش کالا از مرجع رسیدگی کننده به پرونده را درخواست و آن را به سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی ارسال می نمایند. سازمان مذکور بر اساس مقررات اقدام به فروش کالا خواهد نمود. در صورت صدور رأی براءت متهم و حکم به استرداد کالا، صاحب کالا مستحق دریافت بهای آن به قیمت بازار داخلی در زمان فروش خواهد بود.

تبصره ۲- در صورتی که کالای قاچاق مکشوفه، فرآورده های نفتی باشد برای نگهداری و فروش و واریز حاصل آن به حساب خزانه، به شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی تحویل می شود.

تبصره ۳- ارزش مکشوفه ناشی از قاچاق به حساب بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران واریز می‌گردد، و در صورت برائت متهم، عیناً به وی مسترد خواهد شد. در صورت قطعیت محکومیت، معادل ریالی آن، بنا به قیمت رسمی اعلامی به حساب ویژه مذکور در ماده (۵۴) این قانون واریز می‌شود.

ماده ۵۲- فروش کالای قاچاق منوط به رعایت ضوابط فنی، ایمنی، بهداشتی و قرنطینه‌ای است. در صورتی که فروش کالا مطابق ضوابط فوق بلامانع بوده و به تولید و تجارت قانونی و نیاز واقعی بازار لطمه وارد نکند، پس از اخذ گواهی استاندارد و نصب رمزیننه موضوع ماده (۳) این قانون، توسط سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی فروخته خواهد شد. اگر فروش کالای قاچاق منجر به لطمه به تولید و تجارت قانونی گردد، از کشور صادر می‌شود. در خصوص دارو اخذ نظرات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی الزامی است.

تبصره ۱- تشخیص کالاهای مشمول این ماده بر عهده ستاد خواهد بود.

تبصره ۲- در خصوص آن دسته از کالاهای قاچاق که وفق قوانین در اختیار سازمانها و نهادهای دیگر از جمله نهاد مآذون از سوی ولی فقیه قرار دارد (مانند کالاهای قاچاق بلاصاحب و صاحب متواری و مجهول المالک)، سازمان یا نهاد مربوط موظف است در فروش اموال مذکور مقررات این قانون از جمله مواد (۵۰) تا (۵۲) را رعایت نماید.

ماده ۵۳- نسبت به کالاهای قاچاق مکشوفه که فاقد ضوابط فنی، ایمنی، بهداشتی و قرنطینه‌ای باشند و نیز کالاهای قاچاق ممنوعه برابر آیین‌نامه‌ای که بنا به پیشنهاد ستاد به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید، تعیین تکلیف خواهد شد.

ماده ۵۴- کلیه اموال منقول و غیرمنقول و وسایل نقلیه (زمینی، دریایی و هوایی) که در اجرای این قانون به نفع دولت ضبط می‌شود، در اختیار سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی قرار می‌گیرد.

ماده ۵۵- کلیه وجوه حاصل از اجرای این قانون (حاصل فروش کالا و ارزش قاچاق، جرایم وصولی، مبالغ حاصل از فروش وسایل ضبطی) به حساب ویژه‌ای نزد خزانه واریز می‌گردد. معادل صد درصد (۱۰۰٪) وجوه واریزی در اختیار ستاد قرار می‌گیرد تا در جهت مبارزه با قاچاق کالا و ارزش مطابق آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد ستاد به تصویب هیئت وزیران می‌رسد هزینه گردد.

تبصره - پرداخت وجوه مربوط به سازمان کشف منوط به شناسایی متهمین اصلی (مالک حامل، نگهداری کالای قاچاق و مباشر جرم قاچاق) و معرفی آنان به مرجع رسیدگی کننده است.

فصل دوازدهم - مقررات عمومی

ماده ۵۶- در صورت تعدد مادی ارتکاب جرم قاچاق، مرتکب حسب مورد به حداکثر مجازاتهای مقررات محکوم می شود.

ماده ۵۷- در صورت تکرار ارتکاب جرایم موضوع ماده (۸) این قانون، مرتکب به حداکثر مجازات به علاوه نصف آن محکوم خواهد شد.

ماده ۵۸- هر گاه مال موضوع درآمد دولت و یا ممنوع‌الصدور و یا ممنوع‌الورود با وسایط نقلیه یا وسایل دیگری حمل شود و حامل نتواند ارسال‌کننده و یا صاحب اصلی آن را تعیین و اثبات نماید، علاوه بر ضبط مال و در صورت نبودن مال رد بهای آن باید شخصاً از عهده پرداخت جریمه مقرر در این قانون برآید.

ماده ۵۹- در صورت مالکیت وسیله نقلیه یا محل نگهداری، چنانچه قرآینی از قبیل جاسازی، حاکی از اطلاع وی از قاچاق بودن کالا باشد، علاوه بر حداقل مجازات مقرر برای مرتکب، وسیله نقلیه به شرح مندرج در ماده (۱۴) این قانون، به نفع دولت ضبط خواهد شد. همچنین محل نگهداری پلمپ و توقیف می‌شود. در صورتی که محکوم‌علیه ظرف دو ماه از تاریخ صدور حکم قطعی جزای نقدی مورد حکم را نپردازد، از محل فروش آن برداشت می‌گردد.

ماده ۶۰- در صورتی که ثابت شود نگهدارنده کالای قاچاق، عالماً عامداً نسبت به نگهداری آن اقدام نموده است، لکن مالک کالا و محل نگهداری نباشد، به حداقل مجازات مقرر برای مرتکب محکوم می‌شود.

ماده ۶۱- در صورتی که مالک محل، عالماً عامداً ملک خود را برای نگهداری کالای قاچاق در اختیار مرتکب قرار دهد تا نصف مجازات مجرم اصلی محکوم می‌شود و چنانچه پس از اطلاع اقدام بازدارنده به عمل نیاورد، به حداقل مجازات مقرر محکوم خواهد شد.

ماده ۶۲- مجازات معاونت در جرایم موضوع این قانون در هر مورد حداقل مجازات مقرر برای مباشر است.

تبصره - چنانچه مجازات قاچاق سازمان یافته اعدام باشد، معاون به حداکثر تا ۱۰ سال حبس محکوم می‌شود.

ماده ۶۳- در صورتی که دو یا چند نفر در ارتکاب جرم قاچاق شرکت داشته باشند، مرجع رسیدگی علاوه بر حکم به ضبط کالای قاچاق، سهم هر یک را از کل جزای نقدی تعیین و به پرداخت آن محکوم می‌نماید، و در صورتی که مال قاچاق، از بین رفته باشد بهای آن نیز به نسبت مالکیت دریافت خواهد شد.

تبصره - چنانچه جرم ارتكابی دارای مجازات حبس نیز باشد، هر یک از شرکاء به کیفر حبس مقرر نیز محکوم می گردد.

ماده ۶۴- در صورت ارتكاب جرم قاچاق از سوی اشخاص حقوقی، مرجع صدور حکم ضمن ضبط کالای قاچاق مکشوفه به نفع دولت، علاوه بر مباشرین، مدیران شخص حقوقی در صورت علم و اطلاع از عمل مباشرین، به طور مستقل به جریمه نقدی مقرر برای قاچاق محکوم می کند. چنانچه احراز شود شخص حقوقی برای قاچاق موضوع این قانون تأسیس شده است، منحل می گردد. کسانی که در این رابطه محکومیت قطعی می یابند تا پنج سال مجاز به تأسیس و مشارکت در اداره شخص حقوقی نیستند.

تبصره - در صورتی که شخص حقوقی وابسته به دولت یا مأمور به خدمات عمومی باشد، مرجع رسیدگی صالح، کارکنان و مدیران اشخاص حقوقی دولتی یا مأمور به خدمات عمومی را علاوه بر مجازاتهای مربوط حسب مورد به انفصال دائم یا موقت از خدمات دولتی محکوم می نماید.

ماده ۶۵- وسایل نقلیه اعم از آبی، زمینی یا هوایی باید در اسکله ها، پایانه ها یا فرودگاههای مجاز که گمرک در آن استقرار دارد توقف نمایند. در صورتی که وسایل نقلیه مذکور که حامل کالا هستند، در مبادی غیرمجاز ورودی به کشور (اسکله ها، سواحل، پایانه ها و یا فرودگاههای غیرمجاز) توقف نمایند، عمل ارتكابی توسط فرمانده کشتی یا ناخدای شناور، راننده یا خلبان شروع به جرم قاچاق محسوب می گردد. چنانچه این عمل با اطلاع مالک کالا انجام شود، مالک نیز به مجازات شروع به جرم قاچاق محکوم می شود.

تبصره ۱- در صورتی که وسیله نقلیه آبی حامل کالای ممنوعه بوده و به آبهای تحت نظارت جمهوری اسلامی ایران داخل شود، مرتکب به مجازات قاچاق کالای ممنوعه محکوم خواهد شد.

تبصره ۲- در صورتی که وسایل نقلیه زمینی یا هوایی حامل کالای ممنوعه باشند و راننده یا خلبان مرتکب اقدام مذکور در صدر ماده شود، حسب مورد به مجازات قاچاق کالای ممنوعه محکوم خواهند شد.

تبصره ۳- در صورتی که وسایل نقلیه آبی در آبهای فلات قاره یا بین المللی اقدام به حمل، نگهداری، تخلیه و بارگیری کالای ممنوعه موضوع قانون امور گمرکی به مقصد ایران نمایند و یا اقدامات فوق را با همکاری شناورهای ایرانی انجام دهند، فرمانده کشتی یا ناخدای شناور به مجازات شروع به قاچاق کالای ممنوعه محکوم می شود. رسیدگی به جرم موضوع این ماده در صلاحیت دادسرا و دادگاه انقلاب نزدیکترین مرکز استان به محل کشف خواهد بود.

تبصره ۴- مبادی مجاز ورودی و خروجی کشور به موجب مصوبه هیئت وزیران تعیین می شود.

ماده ۶۶- مجازات شروع به جرم قاچاق، حسب مورد نصف حداکثر مجازات قاچاق کالا و ارز موضوع این قانون خواهد بود.

ماده ۶۷- مرجع رسیدگی می‌تواند علاوه بر مجازات‌های مقرر در این قانون، با توجه به شرایط، نحوه، دفعات ارتکاب جرم و شخصیت مرتکب، وی را به عنوان متمیم مجازات تعزیری و بازدارنده، به یک یا چند مورد از محرومیت‌های زیر محکوم نماید:

الف - ابطال موقت یا دائم کارت بازرگانی؛

ب - ابطال موقت یا دائم کارت مبادلات مرزی؛

پ - ابطال موقت یا دائم کارت ملوانی؛

ت - ابطال موقت یا دائم پروانه کسب یا حق العمل کاری؛

ث - ابطال موقت یا دائم پروانه حمل و نقل؛

ج - ابطال موقت یا دائم گواهینامه رانندگی وسایل نقلیه زمینی یا دریایی؛

چ - تعطیل موقت یا دائم محل کسب و پیشه و تجارت؛

ح - محرومیت از اشتغال به حرفه ای خاص از یک تا پنج سال؛

ماده ۶۸- مرجع رسیدگی در خصوص شرکت‌ها و موسسات حمل و نقل داخلی و بین‌المللی که مدیران یا متصدیان آنها مرتکب قاچاق کالا یا حمل کالای خارجی فاقد اسناد مثبت گمرکی شده باشند، علاوه بر مجازات‌های مقرر در این قانون، حکم به توقف فعالیت به شرح زیر صادر می‌نماید:

الف- در مرتبه اول: دو تا شش ماه؛

ب- در مرتبه دوم: شش ماه تا یک سال؛

پ- در مرتبه سوم: انحلال موسسه یا شرکت.

ماده ۶۹- محکومیت‌های به جزای نقدی مقرر در این قانون در جرایم سازمان یافته و حرفه‌ای قابل تخفیف نیست.

تبصره ۱- هرگاه اشخاصی که مرتکب جرایم موضوع این قانون شده‌اند، قبل از کشف جرم، با اقرار خود موجبات کشف کالا و ارز و یا دستگیری سرشبکه‌های قاچاق و سایر متهمین را فراهم آورند. بنا به تشخیص مرجع رسیدگی، ضمن ضبط کالا و ارز قاچاق از کیفرهای موضوع این قانون معاف یا در مجازات آنان تخفیف متناسب داده می‌شود.

تبصره ۲- اجرای مجازات‌های مقرر در جرایم سازمان یافته و حرفه‌ای قابل تعلیق نیست.

ماده ۷۰- مرور زمان تعقیب، رسیدگی و اجرای مجازات‌های بازدارنده موضوع این قانون، ده سال است.

ماده ۷۱- به منظور ثبت و دسترسی سریع به سوابق محکومین انواع قاچاق کالا و ارز، ارایه آن به مراجع ذی ربط، پایگاه اطلاعات محکومین به حکم قطعی قاچاق در گمرک ایران تشکیل می‌گردد. تمامی دوایر اجرای احکام مکلفند به محض دریافت رای قطعی محکومیت‌های راجع به قاچاق کالا و ارز، فرم تکمیل شده مشخصات فردی محکومین و یک نسخه از رای مذکور را برای این پایگاه ارسال نمایند.

تبصره - مسئولان مستقیم سازمانهای کاشف و مأمور وصول درآمدهای دولت و سایر مراجعی که در راستای رسیدگی به پرونده‌های قاچاق موضوع این قانون مورد خطاب کتبی مرجع رسیدگی کننده قرار می‌گیرند، چنانچه ظرف ده روز از تاریخ وصول استعلام نسبت به پاسخگویی مستدل و مستند اقدام ننمایند، به مجازات انفسال موقت از سه تا شش ماه از خدمات دولتی و یا اشتغال در شغل خود محکوم می‌گردند، مگر اینکه اثبات نمایند عدم ارسال پاسخ مستند به عذر موجه قانونی بوده است.

ماده ۷۲- به منظور سیاستگذاری، برنامه ریزی، هماهنگی و نظارت در حوزه امور اجرایی، پیشگیری و مبارزه با قاچاق کالا و ارز، ستادی متشکل از وزرای دادگستری، اطلاعات، امور اقتصادی و دارایی، کشور، امور خارجه، بازرگانی، راه و ترابری، صنایع و معادن، جهادکشاورزی، نفت، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا معاونان ذی‌ربط آنان و رؤسای سازمان صدا و سیما، ستاد کل نیروهای مسلح، سازمان بازرسی کل کشور، نماینده تام‌الاختیار رییس قوه قضاییه، فرماندهی نیروی انتظامی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، رییس کل گمرک، رییس مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی، رییس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن، به نام ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز با ریاست رییس جمهور یا نماینده ویژه وی تشکیل می‌گردد. مصوبات این ستاد در موضوعات مرتبط با قاچاق کالا و ارز، دارای اشراف قانونی و سازمانی بر تمامی دستگاههای عضو خواهد بود و مصوبات آن برای تمامی دستگاهها لازم‌الاجرا خواهد بود.

تبصره - کمیسیون مبارزه با قاچاق کالا و ارز در استان‌ها زیر نظر ستاد با اعضای متناظر ستاد و ریاست استاندارد تشکیل می‌شود.

ماده ۷۳- آیین‌نامه‌های اجرایی این قانون ظرف مهلت سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن آن بنا به پیشنهاد ستاد مرکزی و با همکاری وزارتخانه‌های کشور، امور اقتصادی و دارایی و دادگستری و سایر دستگاههای ذی ربط تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

ماده ۷۴- از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون، قانون مجازات مرتکبین قاچاق - مصوب ۱۳۱۲ با اصلاحات بعدی، قانون راجع به جلوگیری از عمل قاچاق توسط وسایط نقلیه موتوری دریایی - مصوب ۱۳۳۶/۸/۹، مواد (۲۶)، (۲۹)، (۳۰) و قسمت اخیر ماده (۳۸) قانون امور گمرکی - مصوب

۱۳۵۰، بند (الف) ماده (۴۲) قانون پولی بانکی کشور - مصوب ۱۳۵۱، مواد (۳۵) و (۳۶) قانون تأسیس سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی - مصوب ۱۳۷۰، مواد (۵۶۱)، (۵۶۷)، (۷۰۳) و (۷۰۷) قانون مجازات اسلامی - مصوب ۱۳۷۵ و اصلاحات بعدی، تبصره ماده (۳)، ماده (۸) و بند (ب) ماده (۹) قانون ممنوعیت بکارگیری تجهیزات دریافت از ماهواره - مصوب ۱۳۷۳، بند (د) ماده (۲۲) قانون حفاظت از منابع آبی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۷۴، مواد (۲) و (۳) قانون نحوه اعمال تعزیرات حکومتی راجع به قاچاق کالا و ارز - مصوب ۱۳۷۴ مجمع تشخیص مصلحت نظام، بندهای (۱)، (۲) و (۴) ماده (۱۲) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت - مصوب ۱۳۸۴ نسخ می شود.

رئیس جمهور

وزیر دادگستری

وزیر کشور

وزیر بازرگانی

وزیر امور اقتصادی و دارایی